

Pääekonomisti vinkkaa

Vinkki 2: Kuntatalouden tila 2018

Minna Punakallio Pääekonomisti

Yhteystiedot

[+358 9 771 2095](tel:+35897712095)

[+358 40 751 5175](tel:+358407515175)

Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

Vastuualueet

- kuntatalouden ennusteet
- veropolitiikka
- taloustilastot

Organisaatio

Suomen Kuntaliitto ry,
Kuntatalous

Twitter-tili

[@MinnaPunakallio](https://twitter.com/MinnaPunakallio)

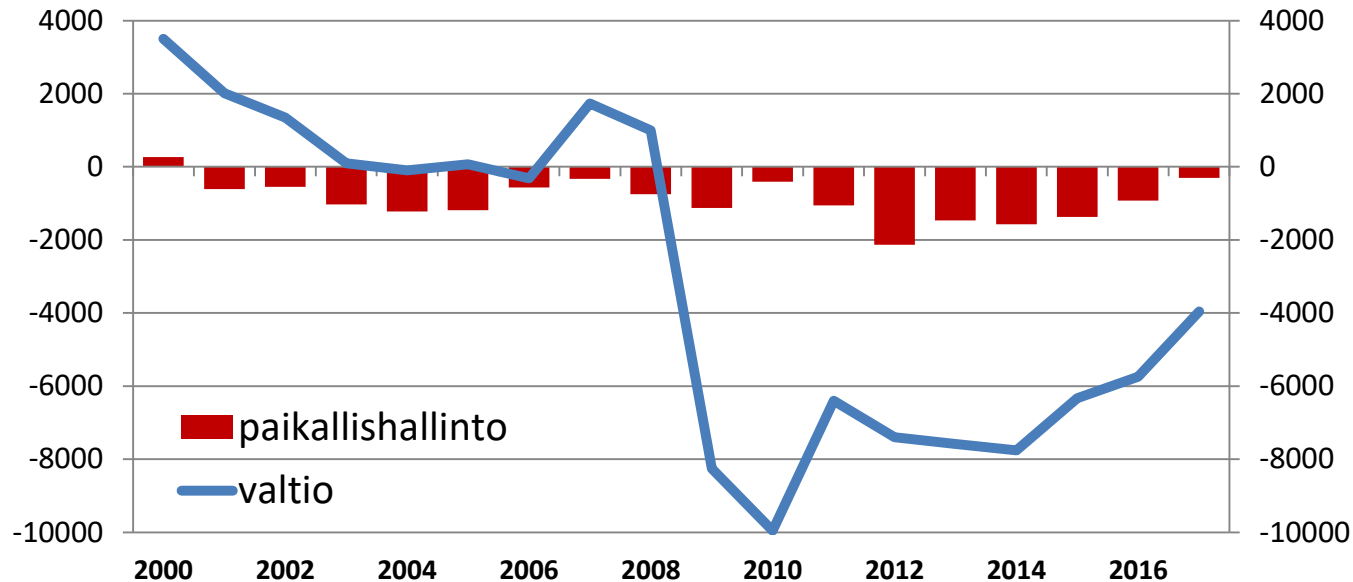

- Tilastokeskuksen otospohjainen [kuntataloustilasto](#) vuoden 2018 alkupuolelta kertoo, että kuntatalous kehittyi odotuksiin nähden varsin heikosti. Kuntien menot kasvoivat viime vuoden tammi-syyskuussa välillisten maksujen laskusta ja lomarahaleikkauksesta huolimatta reippaasti. Kasvua selittää muun muassa kunta-alan työehtosopimuksen yleiskorotus. Tammi-syyskuun verotulot näyttävät vielä kasvaneen, mutta loppuvuodelle ajoittuvat kunnallisveron oikaisut painavat kuntien verotulot vuonna 2018 miinukselle. Tällä hetkellä näyttää, että verotulot yhteensä laskivat 0,5 prosenttia vuodesta 2017. Myös valtionosuudet laskevat valtionosuusleikkausten myötä. Kuntayhtymissä menot ja lainakanta ovat reippaassa kasvussa.
- Myös VM:n tuore talven ennuste kansantalouden tilinpidon mukaiselle kuntasektorille eli paikallishallinnolle on varsin synkkä. Paikallishallinnon nettoluotonanto heikkenee vuonna 2018 peräti 1,1 mrd. euroa vuoden 2017 poikkeuksellisen hyvältä tasolta. Tilannetta arvioitu tarkemmin [kalvopakettissa](#) ja [Kuntalehden jutussa](#).

Valtion ja paikallishallinnon nettoluotonanto

2000-2017, milj. euroa

Nettoluotonanto = kansantalouden tilinpidon mukaisten kokonaistulojen ja kokonaismenojen (ml. investoinnit) välinen erotus

Juha Sipilän hallituksen finanssipoliittiset tavoitteet

- Rahoitusasematavoitteet 2019 mennessä nettoluotonannolle (+)/nettoluotonotto (-):
 1. Valtiontalouden alijäämä korkeintaan $\frac{1}{2}$ suhteessa BKT:hen
 2. Kuntatalouden alijäämä korkeintaan $\frac{1}{2}$ suhteessa BKT:hen
 3. työeläkerahastojen ylijäämä noin 1 % suhteessa BKT:hen
 4. Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema tasapainossa
 - » Tavoitetta tukee kuntatalouden menorajoite
 - Valtion tulee alentaa v. 2019 mennessä kuntatalouden toimintamenoja vähintään 830 milj. eurolla verrattuna hallituskautta edeltäneeseen ns. "tekniseen" julkisen talouden suunnitelmaan.
- Julkisen talouden alijäämä saa olla enintään 3 % ja velka enintään 60 prosenttia suhteessa BKT:een
- Julkisen talouden rakenteellisen rahoitusaseman muutoksen keskipitkän aikavälin tavoite (MTO): -0,5 % suhteessa BKT:een

Kuntatalouden tila

12.12.2018 Helsinki

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Kuntaliitto
Twitter @MinnaPunakallio

Missä kuntatalous menee 2018?

- 30.11. Tilastokeskus julkaisi tammi-syyskuun (Q3) otokseen pohjautuvat kuntataloustilastot

Kuntatalouden kehitysarvio kuntatalousohjelman mukaan					Kuntatalous neljännesvuosittain-tilasto, otos tammi-syyskuu				
Kunnat ja kuntayhtymät					Kunnat neljännesvuosittain				
	2016	2017	2018	Muutos-% ed. vuodesta	2018 3Q	Muutos-% ed. Q3 verrattuna			
Mrd. euroa									
Toimintatulot	9,4	9,2	9,3		8,4	0,5 %			
Toimintamenot	37,1	36,7	37,4		30,4	2,4 %			
Toimintakate	-27,8	-27,5	-28,1	2,1 %	-21,9	3,3 %			
Verotulot	22,1	22,5	22,6	0,2 %	18,0	3,1 %			
Valtionosuudet	8,8	8,5	8,7		6,6	-0,2 %			
Rahoituserät, netto	0,3	0,4	0,3		0,3	-4,4 %			
Vuosikate	3,4	4,0	3,4	-13,2 %	3,1	-6,3 %			
Poistot	-2,7	-2,8	-2,9		1,5				
Tilikauden tulos	1,1	1,3	0,7	-48,9 %	1,5	-17,4 %			
Lainakanta	18,1	18,4	19,2	4,1 %	15,7	3,8			

Yhteenveto: Tilanne on huolestuttava

- **Kuntien** toimintamenot kasvaneet odotettua enemmän (tammi-syyskuu 2018, +2,4 %).
- Kuntien lainakanta reippaassa kasvussa jo nyt.
- Loppuvuonna tilannetta heikentää verotulojen notkahdus. Tuorein Kuntaliiton ennuste v. 2018 verotulojen muutokseksi -1,0 %.
- **Kuntayhtymien** toimintakulut ja lainakanta kovassa kasvussa.
- Kuluvana vuonna **kuntatalouden** tilikauden tulos tulee heikkenemään rajusti viime vuoden hyvistä lukemista (1,3 mrd. euroa). Kuntatalousohjelmassa ennakoitiin puolittumista. Siitäkin jäädään reippaasti. Näillä näkymin oikeampi taso noin 0,2-0,3 mrd.
- Positiivista tulosta tekevien kuntien joukko on hyvin kapea
- Ennakkotilastot vuoden 2018 tilanteesta saadaan 13.2.2019.

Lisätietoa www.kuntaliitto.fi

Kuntaliitto.fi

FI SV EN UUTISHUONE KUNNAT JA KUNTAYHTYMÄT TILASTOT JA JULKAISUT KUNTALIITTO

Laki Talous Opetus ja kulttuuri Sosiaali- ja terveysasiat Elinvoima ja työllisyys Yhdyskunnat ja ympäristö Demokratia ja hallinto

[/ Asiantuntijapalvelu](#) / [Talous](#) / [Pääekonomistin palsta](#)

[På svenska](#) [Tulosta](#)

Pääekonomistin palsta

Tarkastettu: 13.3.2017

Tervetuloa pääekonomistin palstalle! Tällä sivustolla käsitellään ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

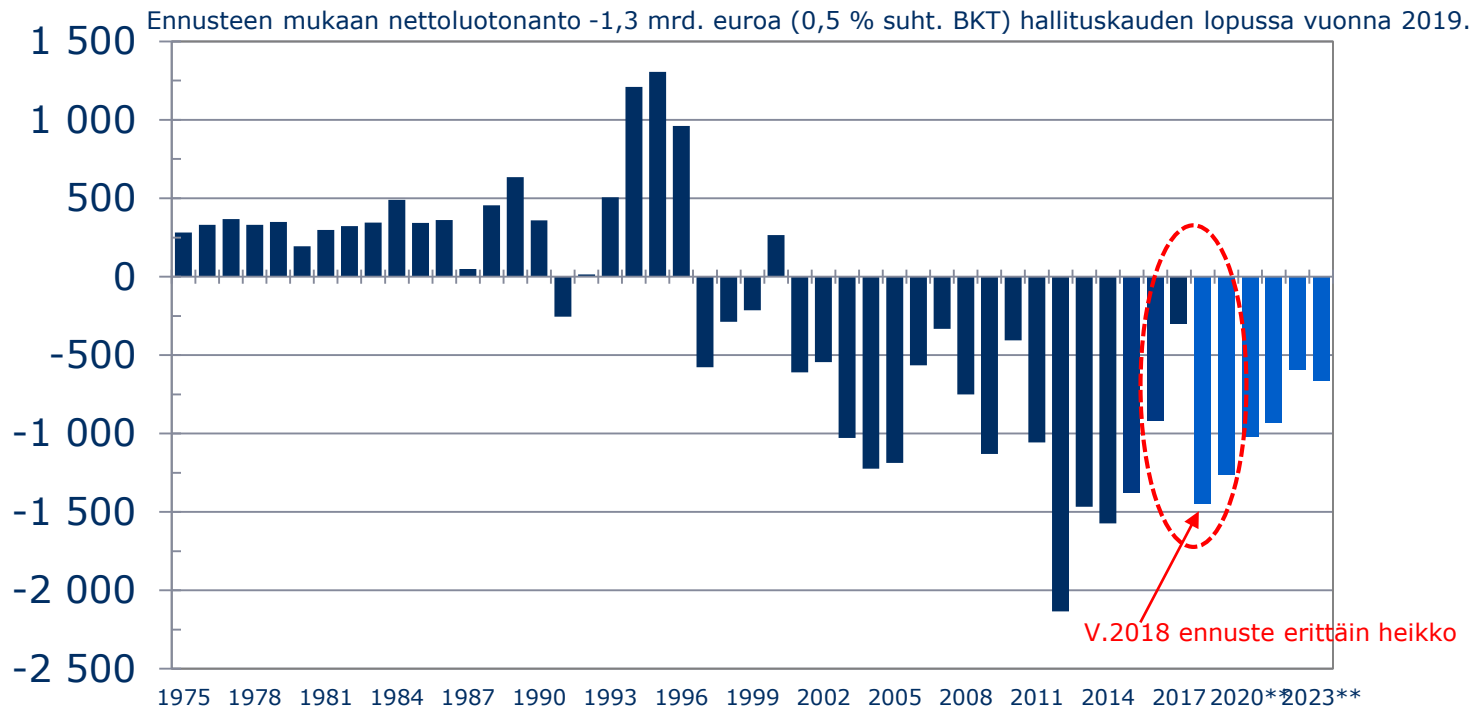
Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutokset eivät ratkaise kannustinloukkuja
Kuntauutinen, julkaistu 13.3.2017
- Jakoavain - uusi työkalu maakuntaudistuksen vaikutuksista
Kuntauutinen, julkaistu 30.1.2017

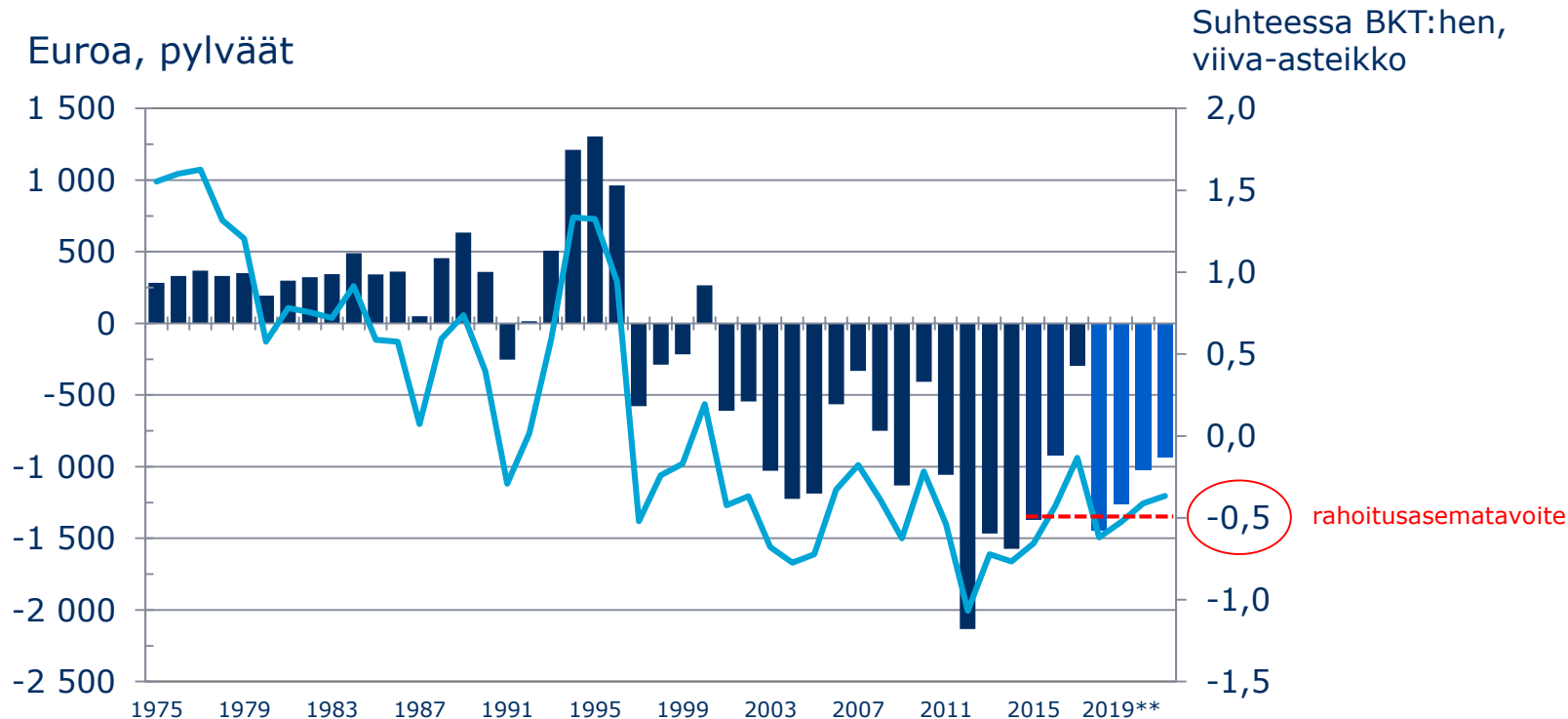
Kansantalouden tilinpidon paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus eli nettoluotonanto 1975-2023, miljoonaa euroa

Lähteet: Tilastokeskus, ennusteet vuosille 2018-2023 valtiovarainministeriö

17.1.2019 MPu

Kansantalouden tilinpidon paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus (nettoluotonanto) euroina ja suhteessa bruttokansantuotteeseen

Lähteet: Tilastokeskus, ennusteet vuosille 2018-2023 valtiovarainministeriö

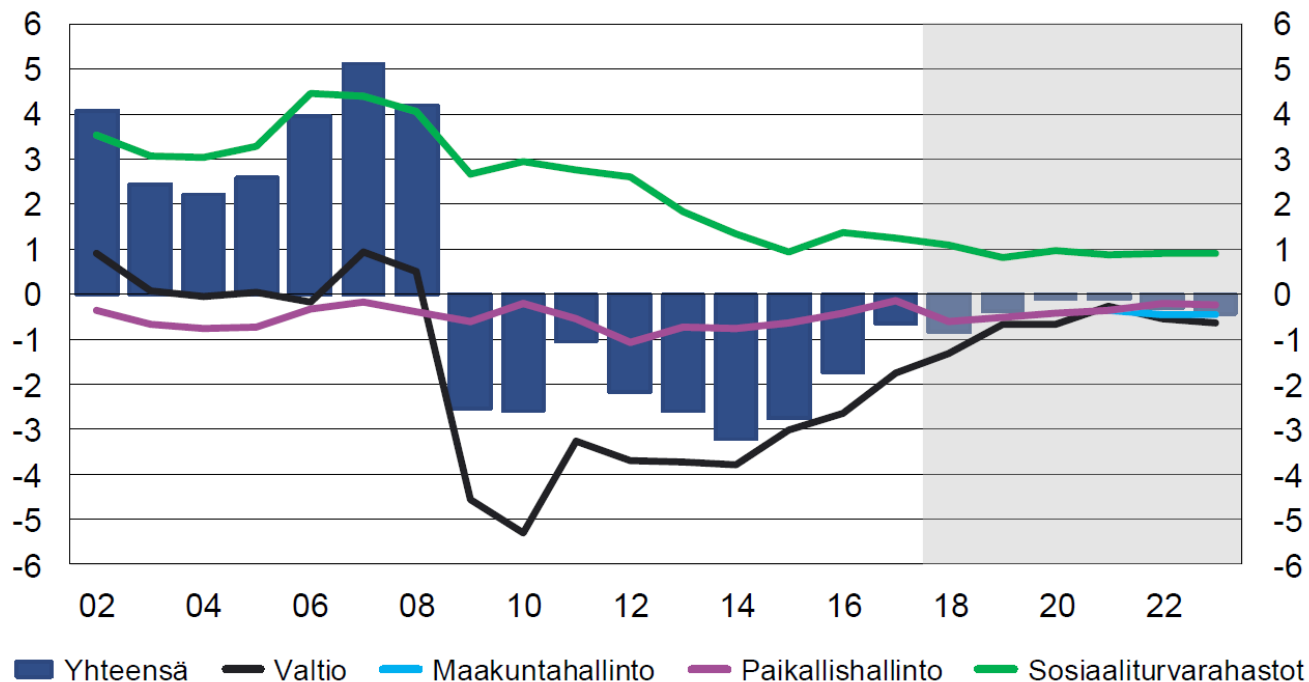
Nettoluotonanto/otto* julkisen talouden eri sektoreissa

Nettoluotonanto, mrd. euroina						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Paikallishallinto	-1,4	-1,3	-1,0	-0,9	-0,6	-0,7
Maakunnat				-0,9	-1,2	-1,2
Valtio	-3,1	-1,6	-1,7	-0,7	-1,4	-1,8
Sosiaaliturvarahastot	2,6	2,0	2,4	2,3	2,4	2,5
Yhteensä	-2,0	-0,9	-0,3	-0,3	-0,8	-1,2
Nettoluotonanto, suhteessa BKT:hen						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Paikallishallinto	-0,6 %	-0,5 %	-0,4 %	-0,4 %	-0,2 %	-0,2 %
Maakunnat				-0,4 %	-0,4 %	-0,5 %
Valtio	-1,3 %	-0,7 %	-0,7 %	-0,3 %	-0,5 %	-0,6 %
Sosiaaliturvarahastot	1,1 %	0,8 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %
Yhteensä	-0,8 %	-0,4 %	-0,1 %	-0,1 %	-0,3 %	-0,4 %

*Nettoluotonanto = kokonaistulojen ja -menojen erotus on positiivinen. Jos se on miinusmerkkinen, sektori velkaantuu.

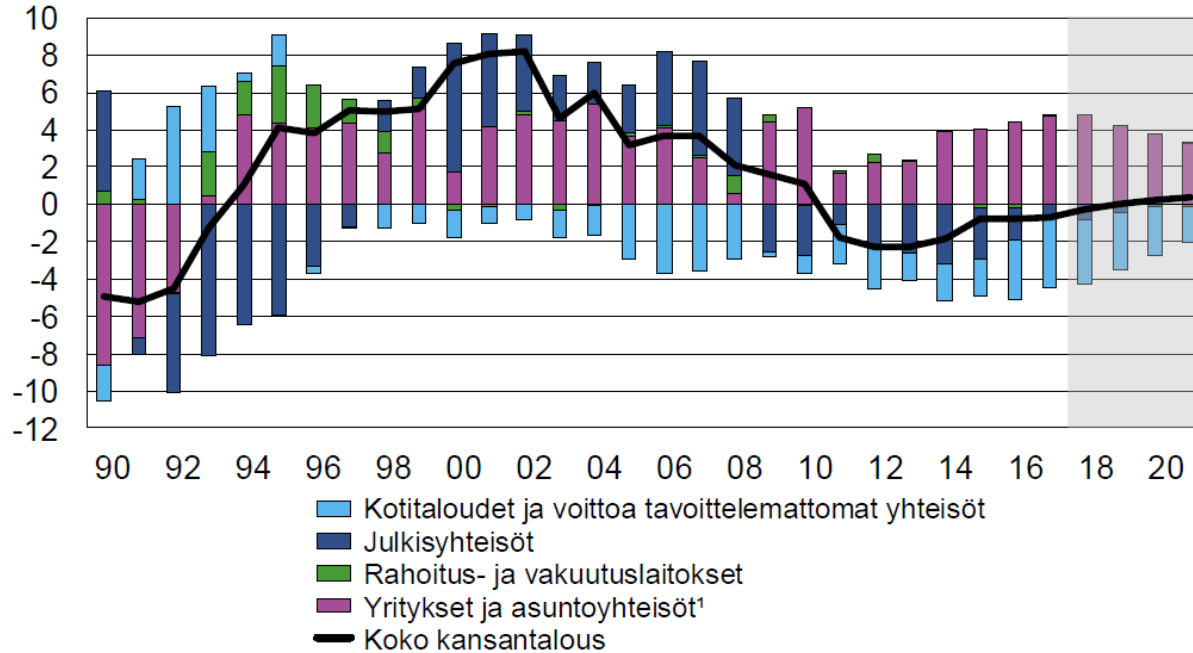
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä

suhteessa bruttokansantuotteeseen, prosenttia

Nettoluotonanto koko kansantaloudessa

suhteessa bruttokansantuotteeseen, prosenttia

1) Sisältää rahoitussektorin vuosina 2018-2021